

ELEKTRIČNI KROG

OSNOVNI ELEKTRIČNI KROG

SHEME ELEKTRIČNIH KROGOV

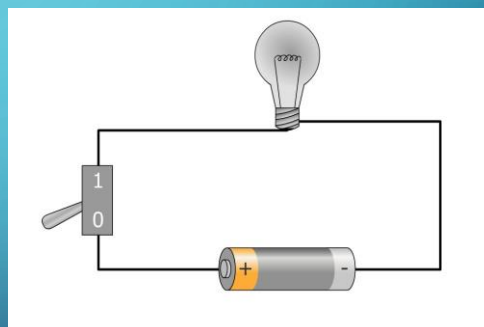
VLOGA STIKALA V ELEKTRIČNEM KROGU

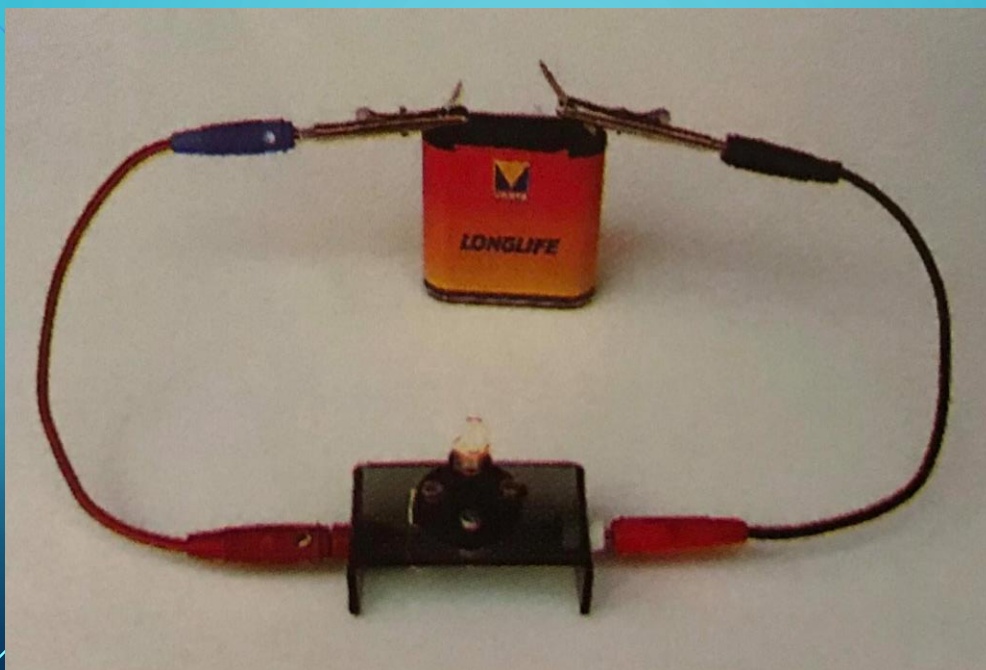
PREVODNIKI IN IZOLANTI

ELEKTRIČNI KROG

Preprost ali osnovni električni krog je sestavljen iz:

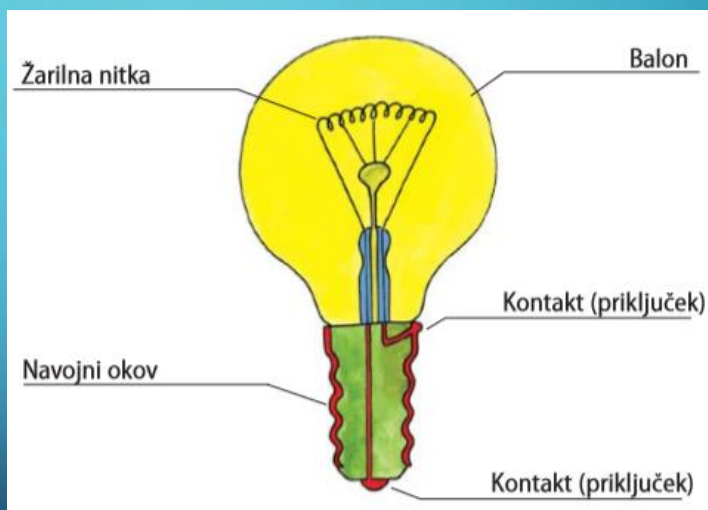
- **vira napetosti** (baterija),
- **vodnikov** (žice),
- **porabnika** (žarnica).

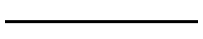
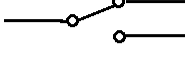
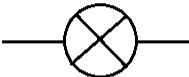
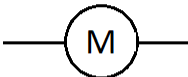
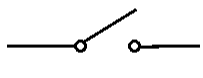

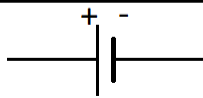
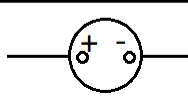

ZGRADBA ŽARNICE

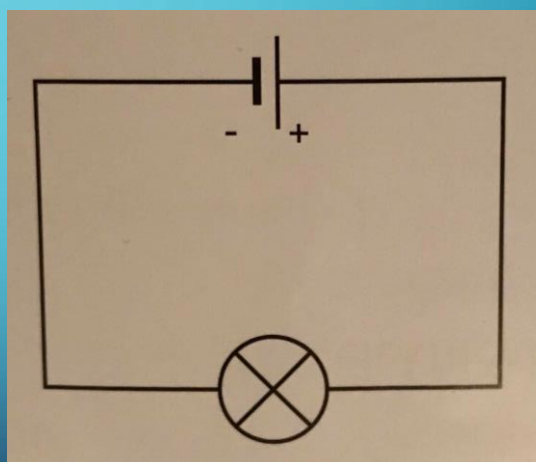
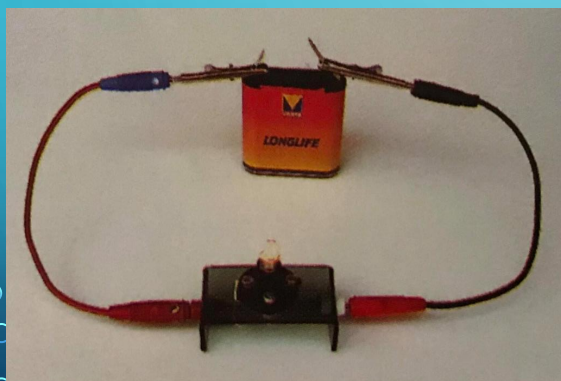
- Kovinski navoj ali okov
- Steklena buča ali balon
- Dva kontakta ali priključka
- Žarilna nitka ali spirala

SIMBOLI ZA RISANJE SHEM ELEKTRIČNIH KROGOV

	vodnik		menjalno stikalo
	žarnica		elektromotor
	enopolno stikalo		vir izmenične napetosti
	baterija		vir enosmerne napetosti

SHEMA OSNOVNEGA ELEKTRIČNEGA KROGA

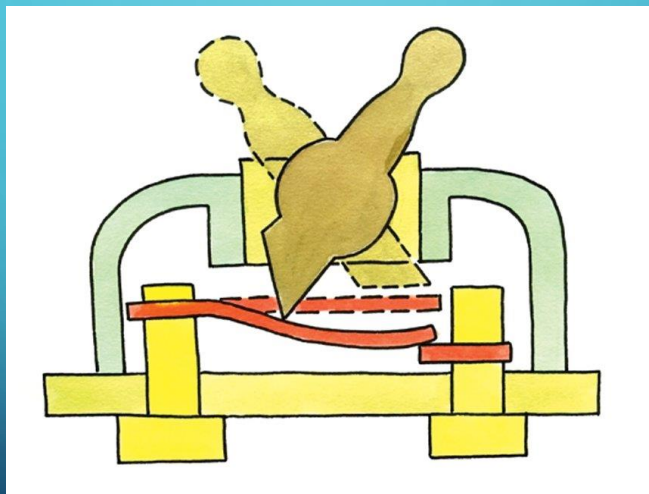

STIKALO

S stikalom krmilimo električni tok, ima podobno vlogo kot pa pipa za vodo. Električni krog sklenemo in prekinemo, oziroma zapremo pot električnemu toku in mu ponovno omogočimo da teče.

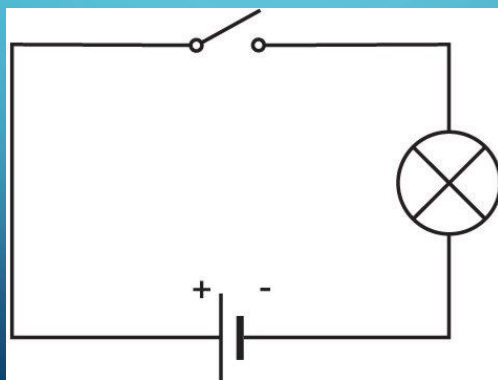
PRINCIP DELOVANJA STIKALA

ENOPOLNA STIKALA

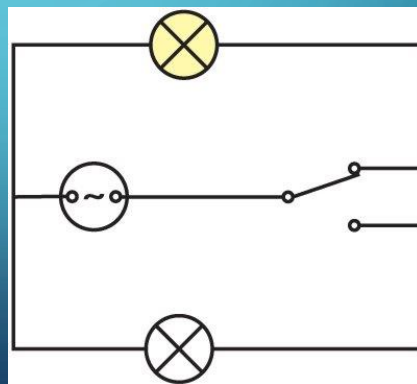
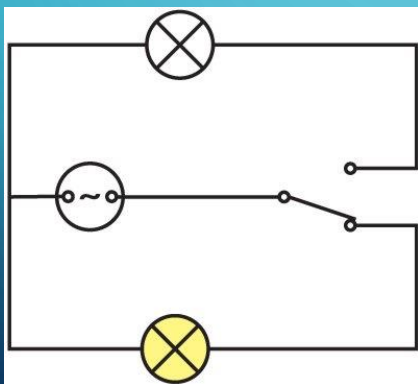
ENOPOLNA STIKALA sklonejo ali prekinejo električni krog s premikanjem ali odmikanjem kontaktne elementa.

Uporabljamo jih na primer za prižig nočne lučke.

MENJALNA STIKALA

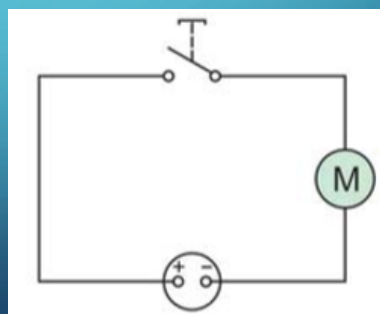
MENJALNA STIKALA omogočajo vklop razsvetljave na eni strani hodnika in izklop na drugi strani hodnika, ter nasprotno.

TIPKALA

TIPKALA so narejena tako, da je električni krog sklenjen tako dolgo, dokler držimo na gumb.

Uporabljamo jih za zvonce, tipke v dvigalu...

ELEKTRIČNI KROG PRI KOLESU

Dinamo poganja električni tok po dveh vzporedno vezanih električnih krogih:

ZELENO obarvan el. krog gre skozi prednjo belo luč,

RDEČE obarvan el. krog pa vodi skozi zadnjo rdečo luč.

Pri obeh teče el. tok del poti po kovinskem ogrodju kolesa.

PREVODNIKI ALI IZOLANTI

Nekatere snovi imajo lastnost, da skozi njih lahko teče električni tok. Največkrat so to kovine. Če bi v električni krog dali kos gume, električni tok ne bi mogel teči in žarnica ne bi svetila.

Snovi, ki prevajajo električni tok imenujemo **prevodniki**.

Snovi, skozi katere električni tok ne more teči, pa imenujemo **izolanti**. Izolante uporabljamo za izolacijo električnih vodnikov, za izdelavo stikal, vtičnic...

PREVODNIKI ALI IZOLANTI

Snovi, ki prevajajo električni tok imenujemo PREVODNIKI:

- ZLATO
- SREBRO
- BAKER
- ALUMINIJ
- JEKLO

Snovi, skozi katere električni tok ne more teči, imenujemo IZOLANTI:

- GUMA
- BAKELIT
- PORCELAN
- STEKLO
- UMETNE SNOVI